

**PLAN RODNE
RAVNOPRAVNOSTI
HRVATSKOG
PRIRODOSLOVNOG MUZEJA
ZA RAZDOBLJE 2026. – 2030.**

I. UVOD

Hrvatski prirodoslovni muzej donosi Plan rodne ravnopravnosti za razdoblje od 2026. do 2030. godine radi daljnjeg unaprjeđenja jednakih mogućnosti, promicanja uključivog i nediskriminirajućeg radnog okruženja te usklađivanja institucionalnog djelovanja s nacionalnim zakonodavnim okvirom Republike Hrvatske i politikama Europske unije u području rodne ravnopravnosti. Donošenjem ovoga Plana Muzej potvrđuje svoju opredijeljenost stvaranju radne sredine u kojoj se svim zaposlenicima osiguravaju jednaka prava, jednake mogućnosti profesionalnog razvoja i jednako sudjelovanje u svim segmentima rada, neovisno o spolu, rodnom identitetu, dobi, obiteljskom statusu, nacionalnom ili etničkom podrijetlu, vjeri, invaliditetu, seksualnoj orijentaciji ili bilo kojoj drugoj osobnoj okolnosti. Takav pristup proizlazi iz temeljnih vrijednosti javne službe, znanstvene etike i odgovornosti prema društvu te je u skladu s europskim načelima uključivosti, raznolikosti i jednakog postupanja.

Hrvatski prirodoslovni muzej kao nacionalna muzejska ustanova obavlja poslove prikupljanja, čuvanja, istraživanja, dokumentiranja, zaštite i predstavljanja prirodoslovne baštine Republike Hrvatske. Istodobno provodi znanstvena istraživanja, organizira izložbe, izdavačku djelatnost, stručne i obrazovne programe te ostvaruje suradnju s domaćim i međunarodnim ustanovama. U svim navedenim područjima djelovanja potrebno je sustavno promicati načela rodne ravnopravnosti kako bi svi zaposlenici imali jednake mogućnosti sudjelovanja u stručnim, znanstvenim, upravljačkim i javnim aktivnostima Muzeja.

Plan rodne ravnopravnosti predstavlja strateški dokument kojim se definiraju ciljevi, načela i mjere za promicanje jednakih mogućnosti u svim područjima rada Muzeja. Njegova je svrha uspostaviti trajan sustav kojim će se prepoznavati i uklanjati moguće prepreke ravnopravnom sudjelovanju zaposlenika u zapošljavanju, stručnom usavršavanju, napredovanju, donošenju odluka, sudjelovanju u znanstvenim projektima, međunarodnoj suradnji i predstavljanju rezultata rada. Posebna se pozornost posvećuje sprječavanju svih oblika diskriminacije, uznemiravanja i rodno uvjetovanog nasilja te jačanju organizacijske kulture koja počiva na međusobnom poštovanju, profesionalnom integritetu i transparentnosti.

Provedbom ovoga Plana Hrvatski prirodoslovni muzej želi dodatno ojačati svoju ulogu suvremene javne ustanove koja u svom radu dosljedno primjenjuje načela jednakosti, uključivosti i društvene odgovornosti te svojim djelovanjem pridonosi razvoju pravednijeg i otvorenijeg društva.

I. PRAVNI I STRATEŠKI OKVIR

Plan rodne ravnopravnosti Hrvatskog prirodoslovnog muzeja za razdoblje 2026. – 2030. godine temelji se na ustavnom načelu jednakosti svih građana te na zakonodavnom i strateškom okviru Republike Hrvatske i Europske unije kojim se uređuje zaštita ljudskih prava, zabrana diskriminacije i promicanje jednakih mogućnosti. Donošenjem ovoga Plana Hrvatski prirodoslovni muzej potvrđuje svoju opredijeljenost sustavnom razvoju organizacijske kulture koja u svim segmentima rada poštuje načela jednakosti, profesionalne etike, uključivosti i transparentnosti. Takvo opredjeljenje proizlazi iz odgovornosti Muzeja kao nacionalne muzejske

ustanove koja, osim zaštite prirodoslovne baštine Republike Hrvatske, obavlja znanstvenu, stručnu, obrazovnu i javnu djelatnost te svojim radom doprinosi razvoju društva utemeljenog na jednakim mogućnostima za sve građane.

Pravni temelj za donošenje ovoga Plana čini Ustav Republike Hrvatske kojim se jamči jednakost svih građana pred zakonom i zabranjuje svaki oblik diskriminacije. Načela sadržana u Ustavu dodatno su razrađena Zakonom o ravnopravnosti spolova, Zakonom o suzbijanju diskriminacije, Zakonom o radu, Zakonom o ustanovama, Zakonom o muzejima te drugim propisima kojima se uređuju radni odnosi, zaštita dostojanstva radnika, zaštita na radu i ostvarivanje jednakih prava zaposlenika u javnim ustanovama. Plan se provodi uz puno poštovanje svih odredbi navedenih propisa te internih akata Hrvatskog prirodoslovnog muzeja kojima se uređuju organizacija rada, zapošljavanje, profesionalno napredovanje, etička načela i zaštita prava zaposlenika.

Pri izradi Plana uzete su u obzir strateške smjernice Republike Hrvatske koje promiču ravnopravnost spolova, uključivost i jednake mogućnosti u javnom sektoru, znanosti, obrazovanju i kulturi. Posebna se pozornost posvećuje nacionalnim politikama kojima se potiče uklanjanje diskriminacije, povećanje sudjelovanja žena i muškaraca u postupcima odlučivanja, razvoj uključivih radnih sredina te usklađivanje profesionalnog i privatnog života zaposlenika. Hrvatski prirodoslovni muzej prepoznaje kako ostvarivanje navedenih ciljeva doprinosi kvalitetnijem upravljanju ustanovom, većem zadovoljstvu zaposlenika te učinkovitijem ostvarivanju javne misije Muzeja.

Plan je usklađen i s politikama Europske unije koje rodnu ravnopravnost prepoznaju kao jedno od temeljnih načela demokratskog društva i održivog razvoja. Posebno se uvažavaju ciljevi Strategije Europske komisije za rodnu ravnopravnost, načela sadržana u Povelji Europske unije o temeljnim pravima te zahtjevi programa Obzor Europa kojima je donošenje institucionalnog plana rodne ravnopravnosti prepoznato kao jedan od važnih preduvjeta za sudjelovanje istraživačkih organizacija u europskim istraživačkim programima. Uvažavaju se i međunarodni dokumenti koji promiču zaštitu ljudskih prava, jednakost spolova i sprječavanje svih oblika nasilja, diskriminacije i uznemiravanja na radnom mjestu.

Hrvatski prirodoslovni muzej djeluje u području kulture, muzejske djelatnosti i znanstvenih istraživanja te stoga načela rodne ravnopravnosti primjenjuje u svim segmentima svojega rada. Ona obuhvaćaju upravljanje ljudskim potencijalima, zapošljavanje i napredovanje zaposlenika, imenovanje na rukovodeće dužnosti, sudjelovanje u znanstvenim i stručnim projektima, međunarodnoj suradnji, organizaciji izložbi, edukacijskih programa i javnih događanja, kao i u postupcima donošenja odluka. Rodna ravnopravnost promatra se kao sastavni dio upravljanja kvalitetom ustanove te kao jedan od čimbenika koji pridonose profesionalnoj izvrsnosti, inovativnosti i društvenoj odgovornosti Muzeja.

Hrvatski prirodoslovni muzej prihvaća načelo kontinuiranog praćenja i unapređivanja institucionalnih politika. To podrazumijeva redovitu analizu zastupljenosti žena i muškaraca u različitim područjima rada, praćenje pokazatelja vezanih uz zapošljavanje, napredovanje, sudjelovanje u upravljanju i projektima, korištenje prava iz radnog odnosa te razvoj organizacijske kulture u kojoj se svaki oblik diskriminacije prepoznaje i sprječava.

III. ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA

Hrvatski prirodoslovni muzej prepoznaje kako je objektivna procjena postojećeg stanja temelj za planiranje učinkovitih mjera u području rodne ravnopravnosti. Izrada ovoga Plana polazi od pretpostavke da se rodna ravnopravnost ne može procjenjivati isključivo na temelju zakonskih odredbi ili pojedinačnih iskustava zaposlenika, nego zahtijeva kontinuirano prikupljanje, analizu i vrednovanje podataka koji omogućuju uvid u stvarno stanje unutar ustanove. Stoga će se tijekom provedbe Plana uspostaviti sustav redovitog praćenja pokazatelja koji će omogućiti donošenje mjera utemeljenih na provjerenim podacima te njihovo prilagođavanje u skladu s utvrđenim potrebama. Takav pristup odgovara načelima institucionalnog upravljanja rodnom ravnopravnošću koja se temelje na kontinuiranom praćenju ljudskih potencijala, analiza zapošljavanja, napredovanja i organizacijske kulture.

U vrijeme donošenja ovoga Plana Hrvatski prirodoslovni muzej primjenjuje važeće propise Republike Hrvatske kojima se uređuju zapošljavanje, prava i obveze zaposlenika, zaštita dostojanstva radnika, zaštita od diskriminacije i jednako postupanje prema svim zaposlenicima. Postupci zapošljavanja provode se putem javnih natječaja u skladu sa zakonskim odredbama, dok se profesionalno napredovanje ostvaruje prema propisanim kriterijima koji se temelje na stručnim kompetencijama, radnim rezultatima i potrebama ustanove. Takav normativni okvir predstavlja važnu osnovu za ostvarivanje jednakih mogućnosti, ali se njegova učinkovitost može osigurati jedino sustavnim praćenjem njegove primjene u svakodnevnoj praksi.

S obzirom na raznovrsnost poslova koje Muzej obavlja, zaposlenici rade na stručnim, dokumentacijskim, edukacijskim, administrativnim, tehničkim i pomoćnim radnim mjestima. Takva organizacijska struktura podrazumijeva različite mogućnosti profesionalnog razvoja, različite razine odgovornosti te različite oblike sudjelovanja u odlučivanju i predstavljanju ustanove u javnosti. Upravo zbog toga potrebno je redovito analizirati zastupljenost žena i muškaraca u svim skupinama radnih mjesta, kao i njihovu zastupljenost među voditeljima zbirke, voditeljima projekata, voditeljima ustrojstvenih jedinica, članovima stručnih povjerenstava te drugim zaposlenicima koji sudjeluju u upravljanju ustanovom.

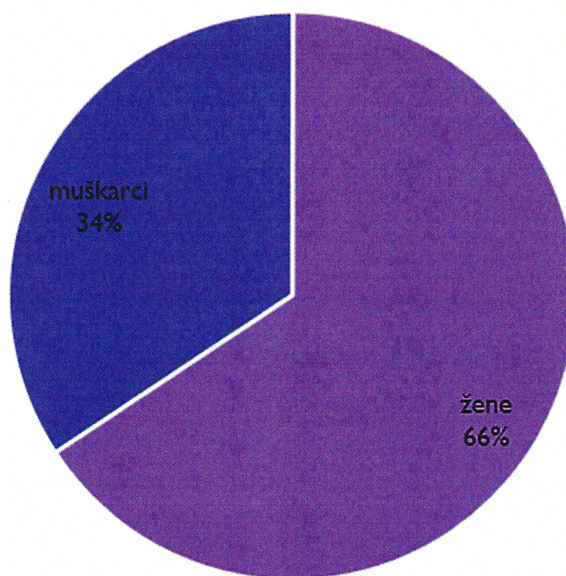
Za potrebe Plana provedena je preliminarna analiza. Analiza ukazuje na postojeću dominaciju žena i muškaraca prema vrstama radnih mjesta, razinama odgovornosti, vrstama ugovora o radu, sudjelovanju u znanstvenim i stručnim projektima, stručnom usavršavanju, međunarodnoj suradnji te korištenju prava iz radnog odnosa, uključujući rodiljni i roditeljski dopust. Na temelju tako prikupljenih podataka moći će se utvrditi postoje li područja u kojima određeni spol nije dovoljno zastupljen ili postoje okolnosti koje mogu utjecati na jednake mogućnosti profesionalnog razvoja.

Analiza postojećeg stanja obuhvatila je i organizacijsku strukturu Muzeja te znanstveni stupanj djelatnika. Analizirana je i učinkovitost postojećih mehanizama za prijavu diskriminacije, uznemiravanja ili drugih oblika neprimjerenog ponašanja kako bi se utvrdilo pružaju li zaposlenicima odgovarajuću razinu sigurnosti i povjerenja.

Ukupan broj zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme

SPOL	BROJ ZAPOSLENIH
žene	44
muškarci	23
<i>ukupno</i>	67

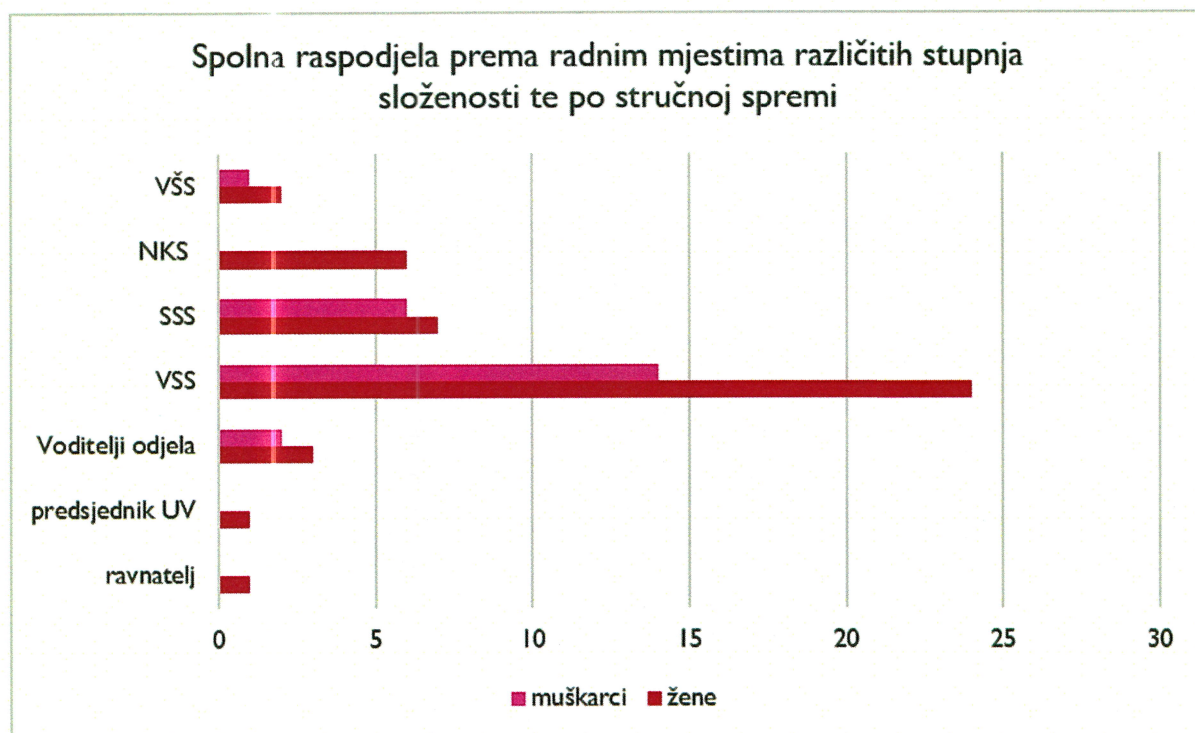
Ukupan broj zaposlenih na neodređeno i određeno vrijeme**Spolna raspodjela članstva u Upravnom vijeću Muzeja**

SPOL	BROJ ZAPOSLENIH
žene	4
muškarci	1
<i>ukupno</i>	5

Spolna raspodjela prema radnim mjestima različitih stupnja složenosti te odgovornosti

	žene	muškarci	<i>ukupno</i>
ravnatelj	1		1
predsjednik UV	1		1
Voditelji odjela	3	2	5
VSS	24	14	38
SSS	7	6	13

NKS	6		6
VŠS	2	1	3

Radna mjesta prema stručnoj spremi za 2026. na dan 30.6.2026. godine

	žene	muškarci	ukupno
VSS	15	10	25
VSS - dr. sc.	10	6	16
VSS - mr. sc.	4	0	4
SSS	7	6	13
VŠS	2	1	3
NSS	6	0	6
ukupno	44	23	67

Na temelju izvršene analize položaja žena i muškaraca u Muzeju imajući u vidu registriranu djelatnost koju Muzej obavlja i uvjete radnih mjesta u okviru muzejske djelatnosti i pratećih stručnih službi, ocjenjuje se da u strukturi zaposlenih u Muzeju postoji osjetna neuravnoteženost zastupljenosti spolova pa samim time postoji potreba za uvođenjem posebnih mjera za promicanje i uspostavljanje ravnopravnosti spolova u Muzeju.

U budućnosti posebna pozornost posvetit će se postupcima zapošljavanja i profesionalnog napredovanja. Muzej će pratiti broj prijava žena i muškaraca na natječaje, uspješnost kandidata u postupcima odabira, napredovanje zaposlenika tijekom radnog vijeka te njihovu zastupljenost

na rukovodećim i voditeljskim funkcijama. Dobiveni podaci neće služiti uspostavljanju formalnih kvota, nego prepoznavanju mogućih prepreka jednakom pristupu profesionalnim mogućnostima i oblikovanju mjera kojima će se te prepreke ukloniti ako se utvrde. Time će se osigurati da svi zaposlenici imaju jednake mogućnosti razvoja karijere isključivo na temelju svojih stručnih kompetencija i postignuća.

Muzej polazi od stajališta da se rodna ravnopravnost ne može promatrati isključivo kroz brojčanu zastupljenost žena i muškaraca. Jednaku važnost imaju kvaliteta radnog okruženja, transparentnost postupaka odlučivanja, mogućnost profesionalnog razvoja, ravnoteža između poslovnog i privatnog života te postojanje organizacijske kulture koja potiče međusobno poštovanje i uvažavanje različitosti.

IV. NAČELA, SVRHA I CILJEVI PLANA

Plan rodne ravnopravnosti Hrvatskog prirodoslovnog muzeja temelji se na uvjerenju da su jednakost, uključivost i međusobno poštovanje temeljne vrijednosti suvremene javne ustanove koja obavlja djelatnost od nacionalnog značaja. Kao središnja prirodoslovna muzejska ustanova Republike Hrvatske, Muzej svoju djelatnost ostvaruje kroz prikupljanje, zaštitu, istraživanje, dokumentiranje, čuvanje i predstavljanje prirodoslovne baštine te kroz znanstvenu, stručnu, obrazovnu i izdavačku djelatnost. Uspješno ostvarivanje tih zadaća pretpostavlja radno okruženje u kojem svi zaposlenici imaju jednake mogućnosti sudjelovanja u svim segmentima rada, neovisno o spolu ili bilo kojoj drugoj osobnoj okolnosti. Rodna ravnopravnost stoga se ne promatra kao zasebno područje djelovanja, već kao sastavni dio upravljanja ustanovom, razvoja ljudskih potencijala i osiguravanja kvalitete rada.

Svrha ovoga Plana jest uspostaviti trajan i održiv institucionalni okvir kojim će se rodna ravnopravnost sustavno uključivati u svakodnevno funkcioniranje Muzeja. Time se želi osigurati da načela jednakog postupanja budu prisutna u svim procesima odlučivanja, od zapošljavanja i profesionalnog razvoja zaposlenika do planiranja znanstvenih i stručnih aktivnosti, upravljanja projektima, organizacije izložbi, edukacijskih programa i međunarodne suradnje. Donošenjem ovoga Plana Muzej potvrđuje svoju namjeru da kontinuirano razvija organizacijsku kulturu u kojoj se različitost smatra vrijednošću, a međusobno uvažavanje preduvjetom profesionalnog rada i znanstvene izvrsnosti. Takvo određenje odgovara svrsi planova rodne ravnopravnosti u hrvatskim javnim znanstvenim ustanovama, kojima je cilj smanjiti utjecaj rodnih pristranosti, unaprijediti sustav potpore zaposlenicima i razvijati organizacijsku kulturu utemeljenu na jednakim mogućnostima.

Jedno od temeljnih načela ovoga Plana jest načelo jednakih mogućnosti. Hrvatski prirodoslovni muzej osiguravat će da se svi postupci zapošljavanja, raspoređivanja na radna mjesta, profesionalnog napredovanja, stručnog usavršavanja i sudjelovanja u projektima provode na temelju stručnih kompetencija, iskustva, postignutih rezultata i potreba ustanove, bez izravne ili neizravne diskriminacije. Svakom zaposleniku mora biti omogućeno ostvarivanje profesionalnog razvoja pod jednakim uvjetima, uz puno poštovanje njegova dostojanstva, integriteta i profesionalne autonomije.

Načelo transparentnosti predstavlja drugo važno polazište ovoga Plana. Muzej će nastojati da svi postupci povezani sa zapošljavanjem, napredovanjem, imenovanjem na rukovodeće dužnosti, raspodjelom odgovornosti i sudjelovanjem u projektima budu jasno definirani, javno dostupni zaposlenicima i utemeljeni na unaprijed poznatim kriterijima. Transparentnost postupaka doprinosi jačanju povjerenja zaposlenika u rad ustanove, smanjuje mogućnost nastanka diskriminatornih praksi te omogućuje objektivno vrednovanje rada svih zaposlenika.

Važno načelo predstavlja i uključivost. Muzej će razvijati organizacijsku kulturu u kojoj se različitosti zaposlenika smatraju prednošću koja pridonosi kvaliteti rada ustanove. Različita stručna iskustva, životne okolnosti i profesionalne perspektive obogaćuju znanstveni i muzejski rad te omogućuju kvalitetnije razumijevanje prirodnoslovne baštine i njezino predstavljanje javnosti. Stoga će se u svim područjima rada poticati suradnja, međusobno poštovanje i ravnopravno sudjelovanje svih zaposlenika u procesima odlučivanja i stručnog rada.

Plan se temelji i na načelu odgovornosti. Provedba rodne ravnopravnosti nije zadaća samo uprave ili posebnog povjerenstva, nego zajednička odgovornost svih zaposlenika Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Uprava Muzeja odgovorna je za osiguravanje organizacijskih i administrativnih pretpostavki za provedbu Plana, voditelji ustrojstvenih jedinica odgovorni su za njegovu primjenu u svakodnevnom radu, dok su svi zaposlenici dužni svojim profesionalnim ponašanjem doprinositi stvaranju radnog okruženja u kojem se poštuju dostojanstvo svake osobe i načelo jednakih mogućnosti. Ovakav pristup odgovara preporukama europskih smjernica prema kojima rodna ravnopravnost mora biti sastavni dio institucionalnog upravljanja, a ne izdvojena aktivnost pojedinog tijela.

4.1. Ciljevi Plana

Svrha Plana ostvarivat će se kroz nekoliko međusobno povezanih strateških ciljeva.

Prvi cilj odnosi se na osiguravanje jednakih mogućnosti pri zapošljavanju, profesionalnom razvoju i napredovanju zaposlenika. Hrvatski prirodoslovni muzej nastojat će osigurati da svi postupci odabira kandidata, stručnog usavršavanja i profesionalnog napredovanja budu utemeljeni isključivo na objektivnim kriterijima stručnosti, kompetencija i radnih rezultata te da se pri donošenju odluka izbjegavaju stereotipi ili nesvjesne rodne pristranosti.

Drugi cilj odnosi se na jačanje uravnoteženog sudjelovanja žena i muškaraca u upravljanju Muzejom. Premda imenovanja na rukovodeće položaje proizlaze iz stručnih kompetencija i zakonom propisanih postupaka, Muzej će redovito pratiti zastupljenost spolova u upravljačkim tijelima, stručnim povjerenstvima, voditeljskim funkcijama i projektnim timovima kako bi se osiguralo da svi zaposlenici imaju jednake mogućnosti preuzimanja odgovornih dužnosti. Time se želi dodatno unaprijediti kvaliteta upravljanja kroz uključivanje različitih stručnih iskustava i perspektiva.

Treći cilj usmjeren je na razvoj organizacijske kulture koja omogućuje uspješno usklađivanje profesionalnog i privatnog života zaposlenika. Muzej prepoznaje da odgovorno upravljanje

ljudskim potencijalima uključuje razumijevanje različitih životnih okolnosti zaposlenika te razvoj organizacijskih rješenja koja omogućuju učinkovit rad uz očuvanje kvalitete privatnog i obiteljskog života. U skladu s mogućnostima koje proizlaze iz važećih propisa i organizacije rada, nastojat će se razvijati fleksibilni oblici organizacije rada, pravodobno informiranje zaposlenika o njihovim pravima te podrška zaposlenicima tijekom korištenja roditeljskog dopusta ili drugih zakonom propisanih prava.

Četvrti cilj odnosi se na prevenciju svih oblika diskriminacije, uznemiravanja i rodno uvjetovanog nasilja. Hrvatski prirodoslovni muzej jasno iskazuje stav da se svaki oblik diskriminatornog ponašanja, spolnog uznemiravanja, vrijeđanja dostojanstva ili zlouporabe položaja smatra neprihvatljivim. Muzej će razvijati mehanizme koji zaposlenicima omogućuju sigurno prijavljivanje neprihvatljivih oblika ponašanja, osiguravati zaštitu osoba koje podnose prijave te promicati kulturu međusobnog poštovanja, profesionalne komunikacije i odgovornog ponašanja svih zaposlenika.

Peti cilj usmjeren je na trajno razvijanje svijesti o važnosti rodne ravnopravnosti kroz edukaciju, informiranje i razmjenu primjera dobre prakse. Muzej smatra da je razvoj uključive organizacijske kulture dugoročan proces koji zahtijeva kontinuirano stručno usavršavanje zaposlenika i voditelja, otvorenu komunikaciju te redovito vrednovanje provedenih aktivnosti. Zbog toga će se tijekom provedbe Plana organizirati edukacije, radionice i druge aktivnosti kojima će se povećavati razina informiranosti zaposlenika o pravima, odgovornostima i koristima koje proizlaze iz dosljedne primjene načela rodne ravnopravnosti.

V. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA PROVEDBU PLANA RODNE RAVNOPRAVNOSTI

Uspješna provedba Plana rodne ravnopravnosti Hrvatskog prirodoslovnog muzeja pretpostavlja jasno definiranu organizacijsku strukturu, odgovornost svih razina upravljanja te kontinuirano praćenje ostvarenja postavljenih ciljeva. Rodna ravnopravnost ne može se ostvarivati isključivo donošenjem pojedinačnih mjera ili povremenih aktivnosti, nego zahtijeva trajnu uključenost u sustav upravljanja ustanovom, planiranje razvoja ljudskih potencijala te donošenje strateških i operativnih odluka. Hrvatski prirodoslovni muzej će osigurati da provedba ovoga Plana postane sastavni dio redovitih upravljačkih procesa i organizacijske kulture ustanove. Takav pristup u skladu je s načelima institucionalnih planova rodne ravnopravnosti prema kojima provedba mora biti podržana od strane uprave ustanove, jasno organizirana i redovito praćena.

Ukupnu odgovornost za provedbu Plana snosi ravnatelj Hrvatskog prirodoslovnog muzeja, koji osigurava organizacijske, administrativne i financijske pretpostavke potrebne za provedbu planiranih aktivnosti. Ravnatelj će voditi računa da načela rodne ravnopravnosti budu uključena u strateško planiranje razvoja Muzeja, donošenje unutarnjih akata, upravljanje ljudskim potencijalima i planiranje stručnih i znanstvenih aktivnosti. Odgovornost ravnatelja obuhvaća i osiguravanje potrebnih resursa za provedbu edukacija, prikupljanje podataka, izradu godišnjih izvješća te provedbu mjera predviđenih ovim Planom.

Upravno vijeće Hrvatskog prirodoslovnog muzeja pružat će potporu provedbi Plana kroz praćenje njegova ostvarivanja u okviru svojih nadležnosti te razmatranje izvješća o provedbi i prijedloga za njegovo unaprjeđenje. Time će se osigurati da pitanja rodne ravnopravnosti budu uključena u sustav upravljanja ustanovom na strateškoj razini te da se njihova provedba redovito vrednuje kao dio ukupnog razvoja Muzeja.

Radi koordinacije svih aktivnosti predviđenih ovim Planom ravnatelj će imenovati Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Povjerenstvo će biti sastavljeno od zaposlenika različitih ustrojstvenih jedinica kako bi u njegovu radu bile zastupljene različite stručne perspektive i područja djelovanja Muzeja. Pri imenovanju članova vodit će se računa o uravnoteženoj zastupljenosti spolova, stručnim kompetencijama, iskustvu u području upravljanja ljudskim potencijalima, znanstvenoga i stručnog rada te poznavanju propisa koji uređuju područje ravnopravnosti spolova i zabrane diskriminacije.

Povjerenstvo će koordinirati provedbu Plana, pratiti ostvarivanje planiranih aktivnosti, prikupljati podatke potrebne za vrednovanje pokazatelja uspješnosti te predlagati mjere za unaprjeđenje institucionalnih politika u području rodne ravnopravnosti. U svom radu Povjerenstvo će surađivati s ravnateljem, voditeljima ustrojstvenih jedinica, stručnim službama i drugim zaposlenicima, a prema potrebi i s vanjskim stručnjacima ili nadležnim tijelima Republike Hrvatske. Posebna će zadaća Povjerenstva biti promicanje svijesti o važnosti rodne ravnopravnosti kroz organizaciju edukacija, stručnih skupova i drugih aktivnosti kojima se razvija uključiva organizacijska kultura.

Voditelji ustrojstvenih jedinica odgovorni su za provedbu načela ovoga Plana u svakodnevnom radu svojih organizacijskih cjelina. Oni će osiguravati da se pri raspoređivanju radnih zadataka, planiranju stručnog usavršavanja, predlaganju zaposlenika za sudjelovanje u projektima, stručnim skupovima i drugim profesionalnim aktivnostima primjenjuju objektivni kriteriji utemeljeni na stručnim kompetencijama i potrebama rada. Također će poticati otvorenu komunikaciju među zaposlenicima te pravodobno reagirati na svaku okolnost koja bi mogla upućivati na diskriminaciju, uznemiravanje ili narušavanje dostojanstva zaposlenika.

Svi zaposlenici Hrvatskog prirodoslovnog muzeja sudjeluju u provedbi ovoga Plana kroz odgovorno profesionalno ponašanje, međusobno poštovanje i pridržavanje etičkih načela rada. Od zaposlenika se očekuje da svojim djelovanjem pridonose stvaranju radnog okruženja u kojem se poštuju različitosti, potiče suradnja i sprječavaju svi oblici diskriminacije. Jednako tako, zaposlenici imaju pravo predlagati aktivnosti kojima se može unaprijediti provedba Plana te sudjelovati u edukacijama i drugim programima koji pridonose razvoju organizacijske kulture utemeljene na jednakim mogućnostima.

Važan element institucionalnog okvira predstavlja sustavno prikupljanje i analiza podataka. Hrvatski prirodoslovni muzej uspostaviti će metodologiju redovitog prikupljanja rodno razvrstanih podataka o zaposlenicima, vodeći pritom računa o zaštiti osobnih podataka i poštovanju važećih propisa. Prikupljat će se podaci o zastupljenosti žena i muškaraca prema ustrojstvenim jedinicama, vrstama radnih mjesta, rukovodećim funkcijama, stručnim zvanjima, sudjelovanju u projektima, stručnom usavršavanju, međunarodnoj suradnji te korištenju pojedinih prava iz

radnog odnosa. Dobiveni podaci koristit će se isključivo za potrebe planiranja i vrednovanja mjera predviđenih ovim Planom.

Provedba Plana redovito će se pratiti putem godišnjih izvješća koja će pripremati Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost. U izvješćima će se analizirati provedene aktivnosti, ostvareni pokazatelji, uočeni izazovi i prijedlozi za daljnje unaprjeđenje. Izvješća će se dostavljati ravnatelju i Upravnom vijeću na razmatranje te će predstavljati osnovu za donošenje odluka o eventualnim izmjenama ili dopunama Plana. Takav sustav omogućit će kontinuirano praćenje napretka i pravodobno prilagođavanje mjera stvarnim potrebama ustanove.

Radi osiguravanja transparentnosti i ispunjavanja standarda Europske komisije, Hrvatski prirodoslovni muzej objavit će Plan rodne ravnopravnosti na svojim mrežnim stranicama te će zaposlenicima osigurati njegovu trajnu dostupnost putem unutarnjih komunikacijskih kanala. Javno dostupne informacije o provedbi Plana pridonijet će transparentnosti rada Muzeja te potvrditi njegovu opredijeljenost primjeni najviših standarda profesionalnog i društveno odgovornog upravljanja.

Institucionalni okvir uspostavljen ovim Planom omogućit će da rodna ravnopravnost bude trajno uključena u sve razine upravljanja Hrvatskim prirodoslovnim muzejom. Time će se osigurati da planirane aktivnosti ne ostanu jednokratne inicijative, nego postanu sastavni dio redovitog poslovanja, strateškog razvoja i organizacijske kulture Muzeja, čime će se dugoročno doprinosti kvaliteti rada ustanove, zadovoljstvu zaposlenika i ostvarivanju njezine javne misije.

VI. MJERE ZA OSTVARIVANJE CILJEVA PLANA RODNE RAVNOPRAVNOSTI

6.1. Unaprjeđenje jednakih mogućnosti pri zapošljavanju i profesionalnom razvoju

Hrvatski prirodoslovni muzej nastojat će tijekom provedbe ovoga Plana dodatno osnažiti načelo jednakih mogućnosti u svim postupcima zapošljavanja, profesionalnog razvoja i napredovanja zaposlenika. Svi postupci odabira kandidata za radna mjesta provodit će se u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske, uz primjenu načela transparentnosti, stručnosti i jednakog postupanja prema svim kandidatima. Pri izradi natječajne dokumentacije vodit će se računa o korištenju rodno osjetljivog i uključivog jezika kako bi se izbjegli izrazi koji bi mogli neizravno upućivati na prednost određenoga spola ili stvarati dojam da su pojedina radna mjesta namijenjena isključivo ženama ili muškarcima. Na taj će se način svim potencijalnim kandidatima biti omogućeno ravnopravno sudjelovanje u natječajnim postupcima.

Osobe koje sudjeluju u provedbi natječajnih postupaka poticat će se na prepoznavanje mogućih nesvjesnih rodnih stereotipa koji mogu utjecati na procjenu stručnih kompetencija kandidata.

Hrvatski prirodoslovni muzej polazi od načela da se odluke o zapošljavanju moraju temeljiti isključivo na stručnim kvalifikacijama, iskustvu, radnim sposobnostima i potrebama radnog mjesta. Time se želi dodatno osigurati objektivnost postupaka odabira i povećati povjerenje zaposlenika i javnosti u transparentnost rada ustanove.

Jednaka će se načela primjenjivati i u postupcima profesionalnog napredovanja. Muzej će nastaviti razvijati sustav u kojem će zaposlenici imati jednake mogućnosti stručnog usavršavanja, sudjelovanja u znanstvenim istraživanjima, stručnim projektima, međunarodnim suradnjama, edukacijama i drugim oblicima profesionalnog razvoja. Odluke o uključivanju zaposlenika u navedene aktivnosti temeljit će se na objektivnim kriterijima koji proizlaze iz potreba rada, stručnih kompetencija i interesa zaposlenika, bez utjecaja stereotipa ili diskriminatornih okolnosti.

Posebna će se pozornost posvetiti zaposlenicima koji se vraćaju na posao nakon rodiljnog ili roditeljskog dopusta ili dulje odsutnosti zbog skrbi za člana obitelji. Muzej će nastojati omogućiti njihovo postupno uključivanje u redovite radne aktivnosti, pravodobno informiranje o promjenama koje su nastupile tijekom odsutnosti te uključivanje u programe stručnog usavršavanja kada je to potrebno radi nastavka profesionalnog razvoja.

6.2. Jačanje uravnoteženog sudjelovanja u upravljanju i donošenju odluka

Hrvatski prirodoslovni muzej smatra da kvaliteta upravljanja ovisi o uključivanju različitih stručnih iskustava i perspektiva u procese donošenja odluka. Stoga će tijekom provedbe ovoga Plana redovito pratiti zastupljenost žena i muškaraca na rukovodećim radnim mjestima, u stručnim povjerenstvima, projektnim timovima, radnim skupinama i drugim tijelima koja sudjeluju u upravljanju ustanovom. Praćenje navedenih pokazatelja neće imati svrhu uspostavljanja formalnih kvota, nego će omogućiti prepoznavanje mogućih neravnoteža i oblikovanje odgovarajućih mjera ako se utvrdi postojanje prepreka ravnopravnom sudjelovanju.

Pri imenovanju voditelja projekata, voditelja zbirke, članova stručnih povjerenstava i predstavnika Muzeja u nacionalnim i međunarodnim tijelima vodit će se računa o transparentnim kriterijima koji proizlaze iz stručnosti, iskustva i kompetencija zaposlenika. Muzej će poticati sve zaposlenike na preuzimanje odgovornijih stručnih i upravljačkih uloga te će razvijati radno okruženje u kojem se sposobnosti i rezultati rada vrednuju neovisno o spolu ili drugim osobnim okolnostima.

Istodobno će se redovito analizirati zastupljenost žena i muškaraca među autorima izložbi, urednicima publikacija, voditeljima znanstvenih istraživanja, predavačima na stručnim skupovima te predstavnicima Muzeja u međunarodnim projektima. Dobiveni podaci koristit će se kao jedan od pokazatelja ravnomjerne dostupnosti profesionalnih mogućnosti svim zaposlenicima.

6.3. Razvoj uključive organizacijske kulture

Hrvatski prirodoslovni muzej razvijat će organizacijsku kulturu u kojoj se različitost smatra sastavnim dijelom profesionalne izvrsnosti. U svakodnevnom radu poticati će se međusobno poštovanje, otvorena komunikacija, suradnja i uvažavanje različitih stručnih mišljenja. Takva organizacijska kultura doprinosi kvaliteti znanstvenoga i stručnog rada te pozitivnom radnom okruženju u kojem zaposlenici mogu ostvarivati svoje profesionalne potencijale.

Muzej će redovito organizirati edukacije i stručna usavršavanja posvećena ravnopravnosti spolova, sprječavanju diskriminacije, uključivoj komunikaciji, prepoznavanju nesvjesnih predrasuda te primjeni relevantnih propisa Republike Hrvatske i Europske unije. Edukacije će biti namijenjene svim zaposlenicima, a posebna će se pozornost posvetiti voditeljima koji svojim načinom upravljanja neposredno utječu na organizacijsku kulturu ustanove.

Rodna ravnopravnost uključivat će se i u stručne skupove, interne radionice i druge oblike razmjene iskustava kada je to povezano s djelatnošću Muzeja. Time će se povećavati razina svijesti o važnosti jednakih mogućnosti te razvijati organizacijska kultura u kojoj se poštuju dostojanstvo, profesionalni integritet i različitost svih zaposlenika.

6.4. Usklađivanje profesionalnog i privatnog života

Hrvatski prirodoslovni muzej prepoznaje važnost usklađivanja profesionalnih obveza i privatnog života kao jednog od čimbenika zadovoljstva zaposlenika i dugoročne kvalitete rada. U skladu s mogućnostima koje proizlaze iz prirode pojedinih poslova, organizacije rada i važećih propisa, Muzej će nastojati razvijati organizacijska rješenja koja zaposlenicima omogućuju učinkovito obavljanje radnih obveza uz istodobno poštovanje njihovih obiteljskih i osobnih odgovornosti.

Zaposlenici će biti pravodobno informirani o pravima koja proizlaze iz radnog zakonodavstva, uključujući prava vezana uz roditeljni i roditeljski dopust, skrb o članovima obitelji te druge oblike zakonom propisanih odsutnosti. Nakon povratka na posao omogućit će im se uključivanje u stručne aktivnosti i edukacije kako bi nastavili profesionalni razvoj bez nepotrebnih prepreka.

Prilikom planiranja stručnih sastanaka, edukacija i drugih aktivnosti, kada god je to moguće, vodit će se računa o organizacijskim rješenjima koja omogućuju ravnopravno sudjelovanje svih zaposlenika, osobito onih koji imaju povećane obiteljske obveze.

6.5. Sprječavanje diskriminacije, uznemiravanja i rodno uvjetovanog nasilja

Hrvatski prirodoslovni muzej primjenjivat će politiku nulte tolerancije prema svim oblicima diskriminacije, spolnog uznemiravanja, uznemiravanja na radu, rodno uvjetovanog nasilja i svakog drugog ponašanja kojim se narušava dostojanstvo zaposlenika. Svaki zaposlenik ima pravo raditi u sigurnom radnom okruženju u kojem se poštuju njegovo dostojanstvo, osobni integritet i profesionalna autonomija.

Muzej će osigurati da zaposlenici budu upoznati s postupcima prijavljivanja neprihvatljivih oblika ponašanja te s pravima koja imaju tijekom postupka zaštite. Posebna će se pozornost posvetiti zaštiti povjerljivosti postupka, sprječavanju odmazde prema osobama koje u dobroj vjeri prijavljuju nepravilnosti te osiguravanju nepristranog postupanja u svakom pojedinom slučaju. U svim postupcima primjenjivat će se važeći propisi Republike Hrvatske, interni akti Muzeja i načela profesionalne etike.

VII. PRAĆENJE PROVEDBE, POKAZATELJI USPJEŠNOSTI I IZVJEŠTAVANJE

Provedba Plana rodne ravnopravnosti Hrvatskog prirodoslovnog muzeja temeljit će se na sustavnom praćenju ostvarenja postavljenih ciljeva, vrednovanju provedenih aktivnosti te kontinuiranom unaprjeđivanju institucionalnih politika u području rodne ravnopravnosti. Sustavno praćenje provedbe jedan je od temeljnih zahtjeva institucionalnih planova rodne ravnopravnosti te predstavlja sastavni dio odgovornog upravljanja javnom ustanovom.

Praćenje provedbe ovoga Plana koordinirat će Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost od 5 članova u suradnji s ravnateljem, voditeljima ustrojstvenih jedinica Hrvatskog prirodoslovnog muzeja. Tijekom provedbe Plana Povjerenstvo će redovito prikupljati podatke o ostvarenim aktivnostima, analizirati njihov učinak te procjenjivati ostvaruju li se planirani ciljevi u skladu s predviđenom dinamikom. Posebna će se pozornost posvetiti objektivnosti prikupljenih podataka, njihovoj usporedivosti tijekom cijelog razdoblja provedbe te zaštiti osobnih podataka u skladu s važećim propisima Republike Hrvatske i Europske unije.

Kako bi se omogućilo objektivno vrednovanje provedbe Plana, Hrvatski prirodoslovni muzej uspostaviti će sustav redovitog prikupljanja rodno razvrstanih podataka u svim područjima obuhvaćenima ovim dokumentom. Pratiti će se zastupljenost žena i muškaraca među zaposlenicima prema organizacijskim jedinicama, stručnim zvanjima, vrstama radnih mjesta i razinama odgovornosti. Analizirati će se sudjelovanje zaposlenika u stručnim i znanstvenim projektima, međunarodnoj suradnji, stručnom usavršavanju, edukacijama, radu povjerenstava i drugih stručnih tijela te zastupljenost u upravljačkim strukturama. Istodobno će se pratiti korištenje pojedinih prava iz radnog odnosa, uključujući roditeljski dopust te druge oblike odsutnosti povezane s usklađivanjem profesionalnog i privatnog života.

Osim kvantitativnih pokazatelja, Muzej će pratiti i kvalitativne pokazatelje koji omogućuju cjelovitiju procjenu organizacijske kulture. Analizirati će se razina informiranosti zaposlenika o pitanjima rodne ravnopravnosti, njihovo sudjelovanje u edukacijama, zadovoljstvo dostupnošću mogućnosti stručnog razvoja, iskustva vezana uz radno okruženje te učinkovitost mehanizama zaštite od diskriminacije i uznemiravanja. Kada se pokaže potrebnim, navedeni će se podaci prikupljati putem anonimnih upitnika, razgovora ili drugih oblika internog vrednovanja, pri čemu će se u svakom trenutku poštovati načela povjerljivosti i zaštite osobnih podataka.

Na temelju prikupljenih podataka Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost izrađivat će godišnje izvješće o provedbi Plana do kraja prvog tromjesečja po isteku kalendarske godine. U izvješću će biti prikazane provedene aktivnosti, ostvareni rezultati, analiza pokazatelja uspješnosti, uočeni izazovi tijekom provedbe te preporuke za daljnje unaprjeđenje institucionalnih politika. Godišnje izvješće dostavljat će se ravnatelju i Upravnom vijeću Hrvatskog prirodoslovnog muzeja na razmatranje te će služiti kao podloga za donošenje odluka o daljnjem razvoju mjera predviđenih ovim Planom.

Ako se tijekom provedbe utvrdi da pojedine mjere ne ostvaruju očekivane rezultate ili da su se pojavile nove okolnosti koje zahtijevaju drukčiji pristup, Povjerenstvo može predložiti izmjene ili dopune Plana. Takve će se izmjene temeljiti na rezultatima provedenih analiza, promjenama

zakonodavnog okvira, novim strateškim dokumentima Republike Hrvatske ili Europske unije te iskustvima stečenima tijekom provedbe pojedinih aktivnosti. Time će se osigurati da Plan ostane aktualan i prilagođen stvarnim potrebama ustanove tijekom cijelog razdoblja njegova važenja.

Muzej će također osigurati javnu dostupnost osnovnih informacija o provedbi Plana putem svojih mrežnih stranica, vodeći pritom računa o zaštiti osobnih podataka i povjerljivosti informacija koje se odnose na pojedine zaposlenike. Objavom informacija o provedbi potvrđuje se opredijeljenost Hrvatskog prirodoslovnog muzeja prema načelima transparentnosti, odgovornosti i društvene odgovornosti te ispunjavaju standardi koje Europska komisija postavlja za institucionalne planove rodne ravnopravnosti.

Kontinuirano praćenje provedbe ovoga Plana omogućit će Hrvatskom prirodoslovnom muzeju da pravodobno prepozna pozitivne pomake, uklanja eventualne prepreke i razvija nove aktivnosti kojima će se dodatno unaprijediti jednake mogućnosti svih zaposlenika. Na taj će način rodna ravnopravnost postati trajni element upravljanja ustanovom i sastavni dio njezina strateškog razvoja, a ne samo obveza koja proizlazi iz važećih propisa ili međunarodnih zahtjeva.

VIII. ZAVRŠNE ODREDBE

Plan rodne ravnopravnosti Hrvatskog prirodoslovnog muzeja donosi se za razdoblje od 2026. do 2030. godine te predstavlja temeljni strateški dokument kojim se uređuju ciljevi, načela i mjere za promicanje rodne ravnopravnosti u svim područjima djelovanja Muzeja. Njegova provedba sastavni je dio sustava upravljanja ustanovom i razvoja organizacijske kulture utemeljene na jednakim mogućnostima, međusobnom poštovanju, profesionalnoj odgovornosti i transparentnosti.

Stupanjem na snagu ovoga Plana Hrvatski prirodoslovni muzej obvezuje se osigurati organizacijske, administrativne i financijske pretpostavke potrebne za njegovu provedbu. Ravnatelj, Upravno vijeće, Povjerenstvo za rodnu ravnopravnost, voditelji ustrojstvenih jedinica i svi zaposlenici sudjelovat će, u okviru svojih nadležnosti i odgovornosti, u ostvarivanju ciljeva utvrđenih ovim dokumentom. Rodna ravnopravnost promatrat će se kao trajno načelo rada ustanove koje se primjenjuje u području upravljanja ljudskim potencijalima, znanstvenog i stručnog rada, muzejske djelatnosti, međunarodne suradnje, edukacije i javnog djelovanja.

Plan će se redovito preispitivati tijekom razdoblja njegove provedbe kako bi se utvrdilo odgovaraju li planirane mjere potrebama ustanove i ostvaruju li željene rezultate. Ako se tijekom provedbe pokaže potrebnim, Plan se može izmijeniti ili dopuniti na temelju prijedloga Povjerenstva za rodnu ravnopravnost, odluke ravnatelja ili Upravnog vijeća, uzimajući u obzir rezultate provedenih analiza, promjene zakonodavnog okvira te nove nacionalne i europske strateške dokumente.

Po isteku razdoblja na koje se Plan donosi izradit će se završno izvješće o njegovoj provedbi. U izvješću će se analizirati ostvarenje ciljeva, procijeniti učinkovitost provedenih mjera te utvrditi preporuke za izradu novoga Plana rodne ravnopravnosti Hrvatskog prirodoslovnog muzeja.

Ovaj Plan stupa na snagu danom njegova donošenja od strane Upravnog vijeća Hrvatskog prirodnoslovnog muzeja te će biti objavljen na službenim mrežnim stranicama Muzeja, čime će biti dostupan svim zaposlenicima, suradnicima i zainteresiranoj javnosti.

KLASA: 001-04/2020-01

URBROJ: 04-26-13

Zagreb, 24.8.2020.

Predsjednica Upravnog vijeća
Dr.sc. Iva Mihoci, muzejska savjetnica

Hrvatski prirodoslovni muzej
1 Zagreb, Demetrova 1

Ravnateljica Hrvatskoga prirodoslovnog muzeja
Prof.dr.sc. Tatjana Vlahović

Hrvatski prirodoslovni muzej
1 Zagreb, Demetrova 1